

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-10201/18-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako věcně příslušný orgán podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a čl. 58 odst. 2 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) vydává dne 14. prosince 2018 v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tento příkaz:

- I. Je prokázáno, že společnost [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] jako správce osobních údajů fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona shromážděných z veřejných rejstříků, svým jednáním spočívajícím v tom, že při provozování webových stránek [REDAKCE] zpracovávala od blíže nezjištěné doby minimálně do 6. září 2018 osobní údaje neurčeného počtu osob v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, u kterých došlo v důsledku zániku živnostenského oprávnění k jejich odstranění z veřejné části živnostenského rejstříku,

porušila povinnost podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje na základě některého z právních titulů uvedených v písm. a) až f) tohoto ustanovení,

- II. za což se jí podle čl. 83 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 ukládá

pokuta ve výši 50.000 Kč
(slovy padesát tisíc korun českých)

splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání příkazu je spisový materiál shromážděný v rámci kontroly Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) sp. zn. UOOU-07543/18 provedené u účastníka řízení, společnosti [REDAKCE], ve dnech 18. července 2018 až 26. října 2018.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení provozuje webové stránky [REDAKCE], kde uživatelům umožňuje vyhledávat informace o právnických osobách a fyzických osobách podnikajících, které shromažďuje z veřejných rejstříků (obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, seznam datových schránek, registr plátců DPH, RÚIAN – seznam adresných míst). Primárním zdrojem těchto informací je informační systém ARES provozovaný Ministerstvem financí. Uživatelům umožňuje účastník řízení s ohledem na tematické zaměření svých webových stránek ([REDAKCE]) využívání této doplňkové služby pro účely jejich podnikání. Současně portál provozuje za účelem svých podnikatelských, resp. ekonomických zájmů.

U fyzických osob podnikajících dochází ke zpracování osobních údajů v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, přičemž k těmto údajům mohou uživatelé připojit také hodnocení dané osoby.

Účastník řízení za účelem využívání dat z veřejně dostupných rejstříků provedl dne 25. května 2018 tzv. posouzení souladu provozování webu [REDAKCE] s právní úpravou ochrany osobních údajů v rámci kterého vykonal tzv. balanční test a test slučitelnosti. V těchto testech dospěl k závěru, že ve vztahu ke zpracování osobních údajů ve veřejném rejstříku si subjekt údajů musí být vědom, že tyto údaje jsou na základě příslušných právních předpisů veřejné, a musí tedy očekávat, že k nim bude mít přístup široká veřejnost. Využívání údajů z veřejných rejstříků ve formě jejich dalšího zveřejnění má pak pro kontrolovaného pozitivní ekonomický dopad, jelikož webové stránky navštíví více uživatelů. Současně je dle kontrolovaného dán i zájem veřejnosti na aktualizaci informací o podnikatelských subjektech, neboť prostřednictvím webového portálu [REDAKCE] lze odhalit již neaktuální informace a v důsledku toho vyžádat opravu i ve zdrojovém veřejném rejstříku. Ve vztahu k hodnocení podnikatelů kontrolovaný dospěl k závěru, že tato služba je přínosem, jak pro uživatele z řad zákazníků, tak i pro podnikatele, kteří mohou prezentaci na webovém portálu [REDAKCE] vnímat jako reklamu.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že v rejstříku provozovaném účastníkem řízení se nacházely ke dni zahájení kontroly také osobní údaje živnostníků, jejichž živnostenské oprávnění již zaniklo a v důsledku toho došlo k jejich přeřazení do neveřejné části živnostenského rejstříku v souladu s § 60 odst. 3 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Dne 13. července 2018 při zkoumání náhodně vybraného vzorku 130 osob, jejichž údaje nebyly k tomuto dni přístupné ve veřejné části živnostenského rejstříku, bylo zjištěno, že údaje všech těchto osob jsou nadále přístupné v rejstříku vedeném účastníkem řízení na jeho webových stránkách. K aktualizaci rejstříku prostřednictvím databáze ARES mělo dle vyjádření účastníka řízení docházet denně (v rozsahu [REDAKCE] záznamů), přičemž aktualizované záznamy měly obsahovat také informaci o neaktuálnosti záznamu a mělo dojít k jeho promítnutí do rejstříku provozovaného účastníkem řízení.

V průběhu kontroly účastník řízení sdělil, že ke dni 6. září 2018 odpovídá rejstřík záznamům obsaženým v informačním systému ARES. Po opětovné kontrole referenčního vzorku dne 25. září 2018 bylo ovšem zjištěno, že opět obsahuje cca 70 % záznamů z neveřejné části rejstříku. V návaznosti na toto zjištění účastník řízení při ústním jednání uvedl, že prováděná aktualizace prostřednictvím databáze ARES umožňuje aktualizovat pouze omezený počet záznamů denně a dochází také k častým technickým výpadkům. Ve svém vyjádření ze dne 29. října 2018 účastník řízení uvedl, že provedl opětovnou prověrku aktualizace údajů. Ve vztahu k údajům přeřazeným do neveřejné části rejstříku uvedl, že tyto by měly být již z jeho rejstříku kompletně odstraněny. Opětovně proběhla kontrola referenčního vzorku dne 14. listopadu 2018, kdy byl zjištěn přetrvávající nesoulad v 8 % záznamů.

K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Informace, které zpracovává účastník řízení o fyzických osobách podnikajících podle živnostenského zákona v souvislosti s provozováním svého rejstříku, v rozsahu jméno, příjmení, IČO, místo podnikání, DIČ, číslo datové schránky, číslo bankovního účtu, informace o provozovaných živnostech, o historii podnikání a o platnosti registrace, jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o informace o identifikovaných osobách.

Dle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Účastník řízení shromažďuje osobní údaje o fyzických osobách podnikajících, uchovává je, umožňuje jejich vyhledávání a přiřazuje k nim případná hodnocení uživatelů, provádí tedy zpracování osobních údajů.

Dle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 se správcem rozumí fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení. Dle těchto kritérií je účastník řízení v postavení správce osobních údajů, protože určil účel (provozování webových stránek a rejstříku pro potřeby svých uživatelů a rovněž pro svůj podnikatelský a ekonomický profit) a prostředky (automatizovaně za pomoci elektronických prostředků) předmětného zpracování osobních údajů.

Podle § 60 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb. je živnostenský rejstřík informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě, ve kterém jsou evidovány údaje o podnikatelích (fyzických i právnických osobách). V odst. 2 citovaného ustanovení je pak taxativně definován rozsah informací (osobních údajů), které se k podnikateli do živnostenského rejstříku zapisují. Živnostenský rejstřík je podle § 60 odst. 3 živnostenského zákona veřejným seznamem, a to v části tvořené údaji uvedenými v odst. 2 citovaného

ustanovení, s výjimkou výslovně uvedených informací. Ve veřejné části živnostenského rejstříku nejsou dále uváděny údaje podnikatelů, u nichž již uplynuly 4 roky ode dne zániku posledního živnostenského oprávnění. Tyto údaje jsou převedeny z veřejné části živnostenského rejstříku do části neveřejné.

Pro to, aby mohl správce osobních údajů zpracovávat osobní údaje zákonným způsobem, musí tak činit za podmínek upravených v čl. 6 nařízení (EU) 2016/679, tj. disponovat legitimním právním titulem k takovému zpracování. V případě účastníka řízení přichází v úvahu pouze případná aplikace čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je možné zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro účely oprávněných zájmů správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektů údajů vyžadující ochranu osobních údajů. Za účelem posouzení převažujících zájmů, tj. zda převažují zájmy správce případně třetí strany nad zájmy subjektu údajů, je nezbytné provést balanční test, kdy jsou posuzovány všechny okolnosti zamýšleného zpracování a zohledněny rozumně očekávané zájmy dotčených stran.

Existenci oprávněného zájmu na straně správce nebo třetích stran lze dovozovat z účelu předmětného zpracování. Může jím být ekonomický zisk z podnikatelské činnosti správce, zájem veřejnosti na informace o podnikání konkrétních osob (odkrývání propojení mezi podnikateli, zpřehlednění vazeb) i zvýšení transparentnosti opakovaným zveřejněním informací získaných z veřejných rejstříků. Zveřejňované osobní údaje fyzických osob podnikajících získané z veřejných rejstříků vypovídají zejména o jejich podnikatelské činnosti, a jsou navíc zveřejněny dle příslušných právních předpisů v jednotlivých veřejných rejstřících. Nelze proto obecně očekávat, že jejich dalším zveřejněním by došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromé sféry jednotlivce a takový druh zpracování osobních údajů je pro ně předvídatelný. V tomto ohledu byl závěr posouzení účastníka řízení v balančním testu podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 akceptovatelný.

Správní orgán nad rámec předmětu řízení dále konstatuje, že součástí zpracovávaných osobních údajů účastníkem řízení jsou i hodnocení jednotlivých podnikatelů, která jsou také osobními údaji. Zveřejnění těchto údajů lze považovat za ekonomicky prospěšné pro zájmy správce případně třetí strany, ovšem prospěšnost takového hodnocení ve vztahu k dotčeným subjektům údajů lze považovat za přinejmenším sporné.

V případě účastníka řízení došlo ke zpracování údajů o osobách, jejichž osobní údaje již byly z veřejně přístupné části živnostenského rejstříku odstraněny, a to z důvodu, že tyto osoby ukončily svou podnikatelskou činnost. V případě těchto osobních údajů nelze uvažovat o aplikaci výše uvedeného čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, neboť zde nelze spatřovat žádný oprávněný zájem správce nebo třetích osob deklarovaný v balančním testu na zveřejnění osobních údajů těchto osob. Je zde zcela zřejmý absolutně převažující zájem na ochraně osobních údajů těchto osob, přičemž je zřejmé, že účastník řízení nedisponuje ani jiným právním titulem k takovému zpracování.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se při rozhodování o uložení sankce a její výši přihlédne zejména k povaze, závažnosti a délce trvání porušení, k povaze, rozsahu a účelu dotčeného zpracování, k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena, a k dalším okolnostem porušení stanoveným v tomto článku. Při stanovení sankce tak správní orgán přihlédl, jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání, zejména ke skutečnosti,

že bylo porušena jedna ze základních povinností správce, která má zásadní vliv na zákonnost zpracování jako takového, neboť mu scházela ke zpracování odpovídající právní titul. Jako další přitěžující okolnost pak správní orgán vyhodnotil skutečnost, že došlo ke zpracování DIČ, které je u fyzických osob podnikajících tvořeno rodným číslem, tj. jedinečným identifikátorem. Dále však správní orgán při rozhodování o uložení sankce a její výši, jako k okolnosti snižující závažnost jednání, přihlédl k tomu, že došlo k neoprávněnému zpracování údajů souvisejících primárně s podnikatelskou činností subjektů údajů, a že účastník řízení učinil kroky k odstranění zjištěných nedostatků, byť jeho snaha nevedla k bezchybnosti celého zpracování. Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo možné stanovit konkrétní počet dotčených subjektů údajů, neboť počet osob vyřazených z veřejné části rejstříku je veličinou v čase rychle proměnnou, vyhodnotil správní orgán jednání účastníka řízení jako systémové pochybení; přesto lze konstatovat, že počet dotčených subjektů údajů byl vysoký, neboť počet fyzických osob podnikajících v České republice dle informací z živnostenského rejstříku přesahuje 2 miliony. Po souhrnném zhodnocení všech okolností byla pokuta uložena při samé dolní hranici sazby, kterou nařízení (EU) 2016/679 stanoví a která činí 20 000 000 eur.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, a proto rozhodl podle § 150 odst. 1 správního řádu ve věci příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha 14. prosince 2018

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru kontrolního